

Врз основа на член 91, став 3 од Законот за животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16) изготвен е

ЗАПИСНИК ЗА ОДРЖАНА ЈАВНА РАСПРАВА

ЗА

СТУДИЈА ЗА ОЦЕНА НА ВЛИЈАНИЕТО ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ОД ПОСТРОЈКА ЗА ТРЕТМАН НА КОМУНАЛЕН И ИНДУСТРИСКИ НЕОПАСЕН ОТПАД, СО ЦЕЛ ИСКОРИСТУВАЊЕ НА КОРИСНИТЕ ФРАКЦИИ,

КО ШИВЕЦ,

ОПШТИНА КАВАДАРЦИ

Јавната расправа се одржа во просториите на Општина Кавадарци на ден 15.03.2016 година со почеток во 12:00 часот. Истата ја отвори и ја водеше г-дин Влатко Цветаноски, раководител на одделението за оцена на влијанија врз животната средина од Управата за животна средина при Министерството за животна средина и просторно планирање. На јавната расправа присуствуваа претставници од Министерството за животна средина и просторно планирање, претставници од стручните служби на општина Кавадарци, претставници од Советот на општина Кавадарци, претставници од образованието, невладиниот сектор како и заинтересирани граѓани (Список на учесници-Прилог 1 од овој Записник).

Дневен ред:

1. Претставување на причината за одржување на јавната расправа;
2. Презентација на Студијата за оцена на влијанија врз животната средина;
3. Дискусија по однос на Студијата за ОВЖС;
4. Затворање на јавната расправа.

По воведното излагање на г-дин Влатко Цветаноски, збор и беше даден на г-ѓа Јулијана Никова, дипл. инженер технолог-овластен експерт за оцена на влијанијата врз животната средина, да ја презентира Студијата за ОВЖС од Постројка за третман на комунален и индустриски неопасен отпад, со цел искористување на корисните фракции, КО Шивец, Општина Кавадарци.

Преку презентацијата, присутната јавност беше запозната со главните параметри на локацијата и процесите, кои ќе се одвиваат на истата. Беше истакната главната

цел на Проектот-третман на комунален отпад или отпад сличен на комуналниот, како и неопасен индустриски отпад, со цел повторно искористување на корисните фракции.

Специфични цели на Проектот се:

Исполнување на обврските на земјата, во однос на законодавството на ЕУ, Националната стратегија и Националното законодавство за отпад, за повторно искористување на отпадот за различни намени, односно искористување на отпадот како извор на енергија, материјал кој може повторно да се употреби или рециклира, намалување на количината на отпад кој завршува на депонија и сл.

Во текот на презентацијата беше нагласено дека Проектот има големи економски придобивки како и придобивки за животната средина.

Економски придобивки од Проектот се:

- Производство на гориво со висока калорична вредност-RDF гориво, кој ќе се искористува како енергенс;
- Органско стабилизирани материјал кој може да се искористува како суровина во производството на цемент, тули, покривање на депонии, отворени копови и сл. и заштеда во искористувањето на природните ресурси;
- Добивање материјали кои може повторно да се искористуваат или рециклираат (метали и пластика);
- Стимулирање на пошироката економија и поставување на нови бизниси поврзани со повторно искористување на корисните фракции од отпадот;
- Подобрување на социо-економската состојба во Регионот, преку зголемена понуда за работа, приходи во општинскиот буџет и др.

Придобивки за животната средина се следниве:

- Подобрување на состојбата во медиумите и областите во Општината и Регионот и избегнување на проблемите кои настануваат од несоодветно постапување со отпадот;
- Намалување на количината на отпад која завршува на депонија и предизвикува загадување на медиумите од животната средина и придонесува за нарушување на здравјето на луѓето;
- Третман на отпадот со методата на стврднување и стабилизација и намалување на мобилноста на полутантите допринесува за негово лесно депонирање;
- Употреба на фракциите добиени со третман на отпадот и намалување на потребата од зафаќање нови површини за депонирање;
- Производство на RDF гориво, односно енергенс од обновлив извор на енергија и заштеда на природните ресурси;

- Производство на органско стабилизиран материјал.

Во продолжение беше даден краток осврт на ОВЖС процедурата и фазите на поднесување, проверка и одобрување на документацијата. ОВЖС е алатка, која се користи за идентификација на можните влијанија врз животната средина и социјалните аспекти од имплементација на предложени проекти, ги разгледува алтернативните можности, предлага соодветни мерки за намалување и избегнување на влијанијата и препорачува мониторинг над имплементација на мерките. Студијата содржи и план во случај на вонредни состојби, како и план за управување со животна средина и социјални аспекти и мониторинг план.

По завршувањето на презентацијата беше отворена дискусија по истата.

Г-ѓа Горица Пеливанова – Претседател на Совет на Општина Кавадарци

Прашање/констатација: Најпрво би сакала да ја поздравам оваа иницијатива затоа што како претседател на Советот бев на еден состанок на Вардарски Плански Регион, каде што беа присутни сите претседатели на советите и беше дискутирано токму за управувањето со отпад. Значи, во Македонија сеуште вакво нешто нема. Беа споменати и други примери во Европа каде што веќе одамна постојат фабрики во кои се преработува отпадот и значајно е тоа што се функционира како во аптека, чисто и организирано. Се од фазата на примање на отпадот, преку тоа како се преработува и како се рециклира. Меѓутоа, восхитува фактот што се работи во убави услови, имајќи предвид дека се работи за отпад, а кога ќе споменеме отпад очекуваме да биде нечисто. Затоа, ја поздравувам оваа иницијатива и во Македонија конечно да дојде пазар на преработка на отпадот, а со тоа верувам дека и еколошките друштва ќе бидат позадоволни затоа што ќе се намалат проблемите со расфрланиот и несоодветно третиран отпад. Општо задоволство ќе биде ако овој пример, кој ќе се имплементира во Кавадарци, профункционира и во други центри во Македонија. советот на општина Кавадарци, заедно со еколошките друштва водеше борба околу загадувањето на воздухот, на почвата и на водите и мислам дека имавме една успешна акција, каде што успеавме да се наметнеме, со помош на Министерството секако, бидејќи имаше и резултати од сето тоа, како поставување филтри на оџците на Фени. Нашето присуството тука зборува за тоа колку се заинтересирани граѓаните на Кавадарци за третирање на отпадот, со тоа што одиме уште една фаза понапред во решавањето на проблемите со загадувањето. Толку засега, колку да го пробијам мразот, а секако ќе дискутираат и присутните. Ви благодарам.

Г-ѓа Васка Јовановска - Директор на Основно училиште во Кавадарци

Прашање/констатација: Ние имаме складирање на хартија и пластика во соработка со здружението „Еко Живот“ и ги пласираме. Сега ќе имаме тука, во близина, таква

постројка за третман на неопсен отпад. Би сакала да поставам едно прашање. Околу средина на презентацијата имаше дека ќе има емисија на гасови и ќе се третитраат и отпадни гасови. Се мислеше на скрубери?

Одговор:

Г-ѓа Јулијана Никова: Да, во текот на технолошкиот процес се додаваат адитиви и настанува реакција помеѓу отпадот и адитивите, егзотермна реакција, при што се ослободуваат гасови. Тие гасови поминуваат низ скрубер и таму се прочистуваат. За прочистување односно исталожување на емисиите од гасот ќе се користи вода и хемикалии. Планирано е поставување на два скрубери, бидејќи се две технолошки линии, едната наменета за третман на индустриски неопасен отпад, а другата за третман на комунален и отпад сличен на комуналниот. Ние, како консултанти дадовме препорака да се постави уште еден по скрубер за секоја технолошка линија, доколку се покаже, во текот на користење на постројката, дека по еден скрубер не е доволен. Дополнително предложивме инсталирање на биофилтер со што би се намалила појавата на мирис.

Г-ѓа Васка Јовановска - Директор на Основно училиште во Кавадарци

Прашање/констатација: Сметам, дека уште една позитивна работа е тоа што овој отпад навистина ќе се третира и нема да стои по депониите. Пред 10-15 години во здружение на жени од образование една докторка-ветеринар направи студија на случај за да се направи јавна гробница за да се спалува отпадот од животинско потекло. Дојдоа претставници на Американската амбасада за да ги испитаат можностите за доделување донација, но за жал проектот не се реализираше баш заради состојбите на теренот и насекаде расфрланите отпадоци. Значи сега, со овој третман треба да очекуваме да се санираат појавите на диви депонии и расфрлани отпадоци насекаде.

Г-дин Роберто Паризов - Еколошко друштво Еко-живот Кавадарци – претставник на Движење на екологисти на Македонија

Прашање/констатација: Имам прашање до инвеститорот. Дали планира да ги поддржи иницијативите на Општината за чистење на дивите депонии тука? Другото прашање ми е до претставниците на Министерството. Колку дена беше рокот за доставување писмено мислење по содржината на Студијата? Дали има некој законски рок?

Одговор:

Г-ѓа Менка Спировска-ОВЖС овластен експерт: Законскиот рок за давање мислење по содржината на Студијата е 30 дена по нејзиното објавување на интернет страната на Министерството за животна средина и просторно планирање, а оваа јавна расправа може да се направи и пред истекувањето на тие 30 дена. Во секој случај, Вие имате право, и после оваа јавна расправа да доставите прашања по пошта или електронски на страницата на МЖСПП.

Одговор:

Г-дин Стефан Поп Дучев: Јас сум претставник на Инвеститорот и ќе ви одговорам на вашето прво прашање. Би сакал да нагласам дека прво ќе се исчистат/затворат дивите депонии, но ќе видите дека оваа фабрика ќе придонесе за подигање на свеста кај луѓето за одржување на чиста животна средина. Сакам да кажам дека, сега веќе починатиот Лучијано Павароти има одржано повеќе концерти во вакви фабрики, што само по себе докажува дека тоа е една чиста средина во која немате никакво загадување, нема мириси, отпадни води, звук. Ова е една современа технологија за третман на комуналниот отпад во согласност со Европската регулатива.

Г-ѓа Менка Спировска: Во ОВЖС Студијата беше идентификувано се она што би можело евентуално да се појави како влијание и дадовме дополнителни мерки согласно нашите закони и Европското законодавство за сите процеси да бидат контролирани. Дури предложивме мерки и за оние кои што можеби никогаш нема да се појават, поради контролираниот процес, а ги нарекуваме инцидентни состојби и стравот дека нешто може да се случи е елиминиран, бидејќи сите процеси ќе бидат контролирани и сите мерки на претпазливост ќе бидат имплементирани со самото поставување на оваа линија, а не отпосле.

Г-дин Гоце Ефремов - Шумска полиција

Прашање/констатција: Овој проект го поддржувам и му давам поддршка на Инвеститорот бидејќи еден од моите приоритети за оваа Општина се еколошките приоритети, кои во голем дел се остваруваат со овој проект. Сакам да го прашам Инвеститорот. Дали планира во иднина ова да биде основа за производство на енергија, да речеме да се произведува и топлотна енергија и да се направи мрежа низ градот? Бидејќи во многу европски држави од рециклираниот отпад произведуваат и продаваат топлотна енергија.

Одговор:

Г-дин Стефан Поп Дучев: Како што беше напоменато, самиот технолошки процес подразбира третман на комуналниот отпад и производство на гориво кое што е со калорична вредност од 4,5 MWh по тон или слично на дрвениот пелет. Значи се работи за гориво од обновлив извор на енергија која што е целосно усогласено со Европските норми за ваков тип на процеси. Тоа гориво подразбира дека ќе треба да се пласира во овој регион како замена на постојните енергенси од минерални горива, односно нафтата, струјата, природниот гас, кои генерираат загадувања во животната средина. Со користење на овој обновлив извор на енергија, тоа загадување сериозно ќе се намали. Втората работа е тоа што ова гориво овозможува енергетска независност на Општината. Тоа е еден тренд во Европа кој сега се пласира интензивно и значи дека од ресурсите на Општината ќе може да се покриваат дел од енергетските потреби, односно ова гориво е одлично за создавање на термичка енергија или загревање на просторите на јавните објекти или институции, меѓутоа исто така ќе биде продавано и

пласирано до приватните инвеститори. Значи, ова гориво, генерално гледано е десетина пати поевтино од нафтата и струјата која моментално се користи. Тоа значи дека ќе се овозможи локален економски развој на регионот со користење на енергенсите. Добивањето на можноста за користење на овој енергенс во термичките процеси кај приватните инвестиции ќе биде сериозен поттик за подигање за рентабилност на компаниите. Овој тренд е посебно развиен во Италија каде што има стотина вакви постројки. Значи, треба да се очекува дека значаен финансиски бенефит ќе имаат и приватните и општествените организации, ако ништо за друго барем за загревање. Сакам да ви напоменам дека со овој проект ќе се изврши одредено прочистување на шумите. Самата постројка, при производството на гориво, користи еден дел на таа отпадна биомаса која што е присутна во шумите. Оваа фабрика е еден мултидисциплинарен пристап кон заштита на животната средина.

Г-дин Стојан Митров

Прашање/констатација: До која фаза е стигнат проектот, како оди планот и до каде е цела работа? Дали е почетна фаза?

Одговор:

Г-ѓа Менка Спировска: Проектот е во фаза на прибирање на документација за отпочнување со работа и инсталација на постројката. По завршување на постапката за ОВЖС ќе треба инвеститорот да стане овластен управувач со отпад во нашава држава. По завршување на тие постапки ќе може да ја внесува и инсталира опремата и бргу после прибавување на сите дозволи од нашето законодавство за регуларно работење ќе почне Инсталацијата со работа.

Г-дин Стојан Митров

Прашање/констатација: Со тоа се наметнува уште едно мое кратко прашање. Значи до крајот на годината би требало да почне со работа. Би сакал да го замолам инвеститорот да формира фирма во Кавадарци и сите давачки да бидат во оваа Општина, а не да биде скопска фирма. Не сакаме да сме само општина која дава работна сила. Доколку тоа се направи, ќе имате поддршка од сите структури во Кавадарци. Да не испадне како Тиквеш кој веќе не е кавадаречки туку е скопски.

Одговор:

Г-ѓа Менка Спировска: Го разбираме вашето барање и за ваше сознание ќе ве информираме дека интенцијата на Инвеститорот е сите вработени да бидат од Кавадарци

Одговор:

Г-дин Стефан Поп Дучев: Нам секако повеќе ни одговара локално да сме поприсутни. Веќе е направена подружница во Кавадарци.

дипл.инж. геолог Г-ѓа Јасмина Крстева - Член на комисијата за екологија

Прашање/констатација: Ја поздравувам оваа иницијатива бидејќи Кавадарци е град кој е најмногу загаден од горење на фосилните и минерални горива и мислам дека оваа акција во ова подрачје е за поздравување од Општината. Ние се соочувавме со тие проблеми и имавме доста работа во Општината и многу иницијативи за намалување на загадувањето. Мислам дека ова ќе биде еден од факторите кој ќе помогне во намалување на загадувањето.

Г-ѓа Горица Пеливанова – Претседател на Совет на Општина Кавадарци

Прашање/констатација: Што после оваа јавна расправа? И дали ние како Општина треба нешто да направиме после оваа јавна расправа? Дали писмено да се произнесеме?

Одговор:

г-дин Влатко Цветаноски: После завршување на јавната расправа, во рок од 60 дена треба да го изготвиме Извештајот за соодветноста на студијата, кое е пред решение пред конечното решение кое треба да се издаде. Тоа значи дека сме на два чекори пред издавање на решението. По конечното решение, во рок од две години инвеститорот треба да го реализира проектот.

Заинтересиран граѓанин

Прашање/констатација: Би сакал да дадам поддршка и да не ја изгубиме оваа инвестиција, да не залута некаде или да го изгубиме инвеститорот. Ве молам и апелирам до вас за побрза постапка.

Јавната расправа заврши во 13:30 часот.

Составен дел на овој записник е Списокот на присутни, **даден во Прилог 1 на овој записник.**

Скопје 16.03.2016

Записникот го составил:

Јулијана Никова